KLIMATHOPP

EN FRAMTIDSRESA I HOPPETS TECKEN

GERMUND SELLGREN

INNEHÅLL

FOSSILFRI ENERGI: 5

JORDBRUK: 6

KUNSKAP, VAD ÄR DET?: 8

KLIMATTANKAR FRÅN EN KAJAK: 9

VETENSKAPE: 9

DET FINNS ETT HOPP: 9

MED HJÄRTAT MOT JORDEN: 10

VALLMO - HOPPETS BLOMMA: 11

NYA PERSPEKTIV: 11

FÖRUNDRAN: 12

FYRA VINDAR AV HOPP: 15

VÄRDET AV VISION: 15

VI SKA SLÅSS: 16

HOPPETS VINGAR: 17

ÄNNU FINNS DET HOPP: 17

7 BILDER, 7 TANKAR, 7 HOPP: 18

Produktion oktober 2023
Text och layout: Germund Sellgren

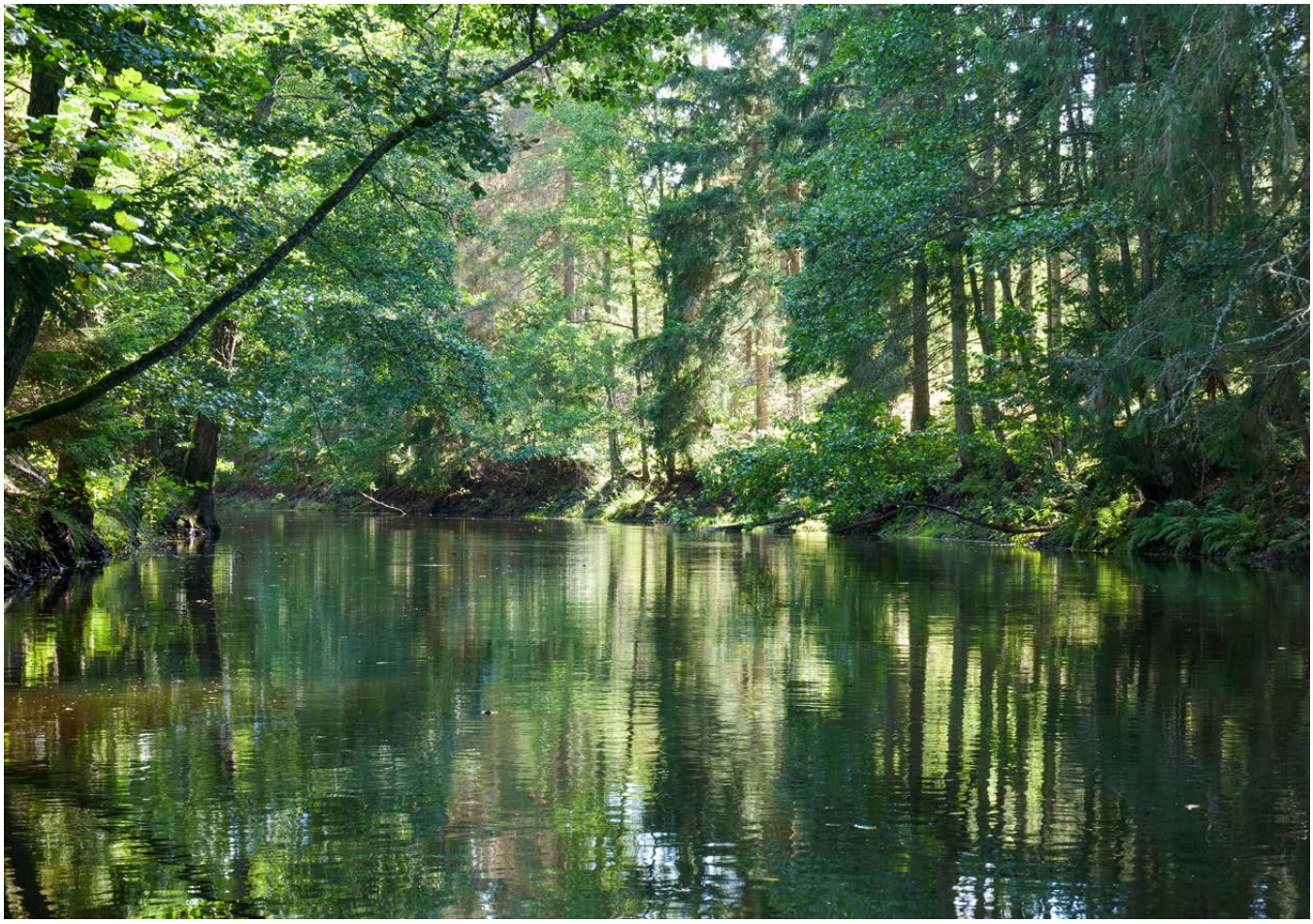

Jag ser dig försvinna i kanot runt en kraftig krök av floden. Något alldeles nytt ligger framför dig. Det förflutna rymmer sin väg med minnen, brev, torkade blad av eukalyptus och lövkoja som vi har bytt. Detta förgångna är så litet, ty vi är unga, jag har knappt något alls att se tillbaka på. Ändå är det viktigt, eftersom det är vad vi äger tillsammans, hur mycket vi än hoppas på en framtid.

Per Wästberg, Bergets källa 1987

Bryt upp, bryt upp!
Den nya dagen gryr
Oändligt är vårt stora äventyr

Karin Boye

EN RESA I HOPPETS TECKEN

En kajak, en flod, en framtid.
Följ med på en vindlande resa mot en ljusnande horisont.

Livet kan ses som en vindlande och svindlande resa in i framtiden på en strömmande och slingrande flod i ett föränderligt landskap där varje flodkrök är ett okänt mysterium. Inför den långa färden packar jag ner förundran, vördnad, nyfikenhet och lite poesi.

Vi marineras dagligen av negativa katastrofnyheter. Hur påverkas vi av att inleda frukosten med klimatalstrade katastrofer, missväxt, torka, krig ...? Professor Sverker Sörlin säger i en tidning:

"Numera blir jag oftare rädd än lycklig vid tanken på framtiden. Världen har blivit en mörkare plats på sistone. (DN 2023-07-28).

Och FN:s generalsekreterare António Guterres beskriver läget som mycket allvarligt:

"Vi rusar mot en katastrof, med vidöppna ögon".

Var finns mänsklighetens hopp i detta nattsvarta mörker? Jag bestämmer mig för att ge mig ut på en sökande och imaginär resa. Det är om den färden jag nu ska berätta.

FOSSILFRI ENERGI

Dagen gryr en tidig junimorgon. Förutom en liten gärdsmygs klingande sång är det tyst som i en kyrka på landet. Den kanelbruna fågeln sätter sig på en gren två meter bort med sin korta stjärt, kaxigt upprättstående. En ny dag har börjat för den lilla, rastlösa fågeln. Den inspirerar mig till nyfiket sökande, till aktivitet och jag fattar paddeln och låter mig föras framåt mot framtiden i min

Drabbade av skönheten och
dramatiken i vingarnas värld
är vi fast i ett livslångt beroende.
Vi står med ena stöveln bortom
bekvämlighet och
flärd; i den friaste
av kyrkor tillhör vi de troende.

Niklas Törnlund, Allt

röda kajak. Nu gäller balans och närhet.
Landskapet är föränderligt och förtätat som en Ekelöf-dikt. Jag passerar grönskiftande bokskogar, böljande rapsfält, sjöar, gula vetefält, gammelskogar, släta urbergsklippor, snötäckta fjäll och ...

”Varje landskap, varje skiftning i landskapet, innehåller alla möjliga landskap och detta liv innehåller alla möjliga liv”

(Gunnar Ekelöf)

Men, om jag vänder blicken åt ett annat håll, glider jag också förbi ödsliga stadskärnor med nerlagda butiker och restauranger där människor har sökt sig till väldiga köplador utanför stadens centrum. Enorma köpcentrum breder ut sig i kommersiella och energikrävande öknar. Det ena centrumet i Sverige är det andra likt.

I min fossilfria resa för jag paddeln långsamt genom det strömmande vattnet nynnande på *“Sol, vind och vatten, höga berg och djupa hav, det är mina drömmar vävda av” (Gärdestad).*
I fjärran blänker det till. En jättelik solcellspark. Det finns över 200 sådana anläggningar i landet och totalt närmare 100 000 nätanslutna solcellsanläggningar (Källa: Svensk solenergi). Här och där snurrar gigantiska vindkraftverk. 20 där, 12 här, 350 där borta och 76 i skogen. Totalt över 5 000 snurror i landet. Ett enda verk kan försörja 4 000 hushåll under ett år. Ett enda snurr (ett varv) räcker för att ge el till ett hushåll under ett dygn.Sol, vind och vatten

JORDBRUK

Jag färdas vidare med muskelkraft i den uråldriga vattenfarkosten genom ett jordbrukslandskap med åkrar och hagmarker. Tyvärr är det forna ängsbruket borta och med dem stor biologisk mångfald. I en kohage betar ett fyrtiotal köttdjur av rasen Hereford. Det är bonden Stina som driver ett så kallat regenerativt lantbruk. Genom att flytta på djuren i hagen varannan dag trampar inte kornas klövar sönder marken och blottlägger jorden. I stället bibehålls växternas fotosyntes där koldioxid förs genom rötterna ner i marken och lagras där. Stina är med andra ord en bonde som stärker förutsättningarna för liv. Jag frågar henne vad som ger henne klimathopp och hon svarar:

”Jag har tänkt på frågan hela dagen när vi har flyttat kor. Jag tänker så här: Hoppet finns i görandet – att göra något som strävar mot den värld vi vill ha.

Hoppet finns i ödmjukheten inför att vi kan ha fel, och i lyssnandet när vi respektfullt samtalar om det med varandra.”, säger Kristina Forsberg, bonde i Grangärde.

Jag stoppar dessa tre nyckelord, görandet, ödmjukheten och lyssnandet långt fram i kajakens packutrymme och paddlar vidare.

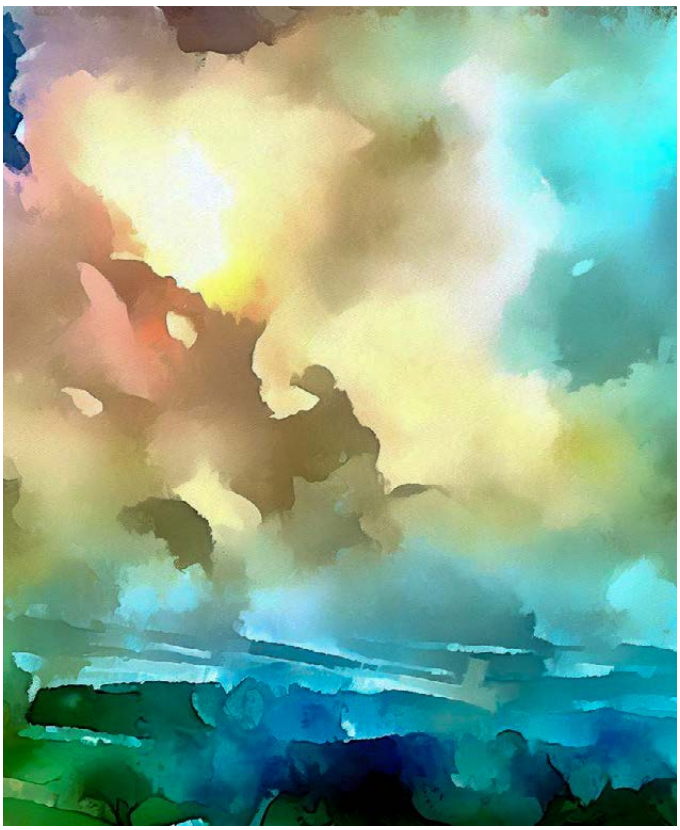

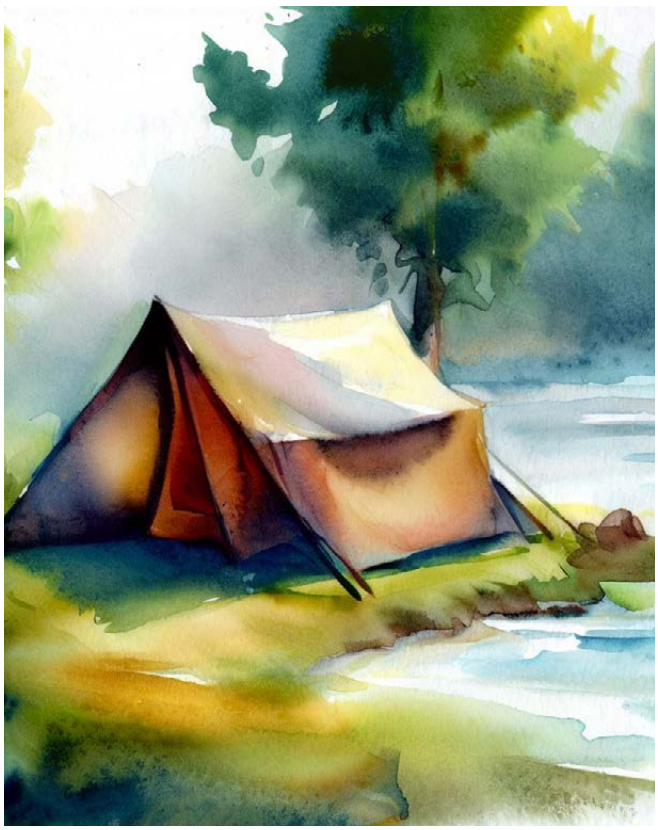

KUNSKAP, VAD ÄR DET?

Korna råmar när jag förs vidare i min kajak och i mina tankar. Jag fattar tag i paddeln med mina händer. De vet hur paddeln ska vinklas och föras genom vattnet för att få bäst effekt. En slags tyst kunskap. Vad är egentligen kunskap? Den grekiske filosofen Aristoteles menade att människan behöver tre olika slags kunskap. Den vetenskapliga kunskapen behövs för att vi ska kunna förstå världen. Den produktiva kunskapen behövs då vi skapar något praktiskt. Man lär i själva görandet som är personlig. Den tredje kunskapsformen benämns praktisk klokhet och handlar om våra etiska överväganden (Gustavsson, Bernt, 2000). Jag tror på samspelet mellan handens intelligens och hjärnans. Här finns ett ljus i kunskapandet. Vi behöver verkligen vetenskapliga fakta om naturvetenskap i allmänhet och klimatet i synnerhet. Men vi behöver också utveckla färdigheter i det praktiska görandet. Hur lever man klimatsmart, odlar grönsaker, reparerar trasiga saker i vardagen med mera? När man tar del av det allmänna Facebook-flödet kan man notera att människor verkligen gillar det praktiska. Man visar bilder och känner stolthet över svampskörden, surdegsbrödet och en egenhändigt stickad ulltröja.

Eget skapande

från ingenting till något

en ny ljus, värld föds

G.S

Försjunken i tankar. Tidens sandkorn faller obönhörligt nedåt och skymningen började skönjas. Jag måste paddla vidare för att finna en plats att slå upp tältet på innan skymningen. Jag närmar mig en flodkrök och tänker att om jag väljer innerkurvan tar jag en tisbesparande genväg. Sagt och gjort. Men jag går på grund och fastnar. Vattnet rinner långsamt i innerkurvan, slam sedimenterar och gör floden grund. Jag stakar mig loss och kommer efter en stund till en ny kurva och tänker samma sak som tidigare: Genväg! Men jag fastnar på nytt. När jag så närmar mig den tredje kurvan väljer jag en annan strategi. Jag väljer ytterkurvan där vattnet forsar fritt med full energi och floden har djup. Vips är jag igenom och kan uppsöka lämplig plats för vila och sömn. Det är i tältet

"Där förhoppningen tar slut, börjar tro.

Där tro tar slut, börjar kunskap.

Där kunskap tar slut, börjar skälvande undran.

Där skälvande undran tar slut, börjar vishet."

Dag Hammarskjöld

som tankarna vandrar. Jag tänker: Är inte mina nyvunna erfarenheter en levande bild av själva lärandet som jag har erfarit? Ibland måste man stanna upp och låta saker och ting sjunka in, sedimentera i det inre. Sova på saken. Reflektera. Men att sitta under en korkek dagarna i ända i kontemplation vore enahanda. Man måste också ha ny energi, påfyllnad, nya upplevelser och mänskliga möten. Lärandet är då en balans mellan reflektion och stimulans. En resonansbotten, en återklang av gjorda erfarenheter.

Resonansen, genklangen med omvärlden, känslan av att stå i verklig förbindelse med ett landskap, ett konstverk, en människa.

Rebecka Kärde, DN (2019-08-18)

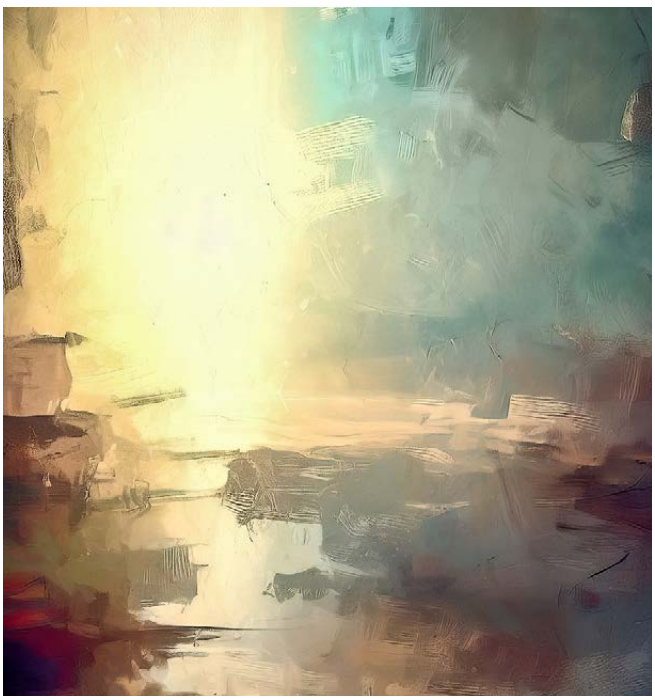

KLIMATTANKAR FRÅN EN KAJAK

”Plingeling” hörs från mobilen. Min vän Kalle, som jag gärna kajakpaddlar med, befinner sig havsbandet. Han har just hittat en havsörnsfjäder vilket förhöjer eftermiddagens örtte. En ny idé hur han kan skapa en avbild av fjädern i storformat kommer till honom. Jag ber om hans reflektioner på denna skrifts tema, klimathopp och han skickar följande SMS :

Klimathopp?

Att kärleken hela tiden föds.

Att livet spirar med så många vackra färger, former.

Att ungdomar går samman demonstrerar och säger ifrån.

Att jag kan hålla om de människor som står mig nära när sorgen över förluster och ödeläggelse håller på att kväva mig.

Att skogen tar emot mig med sin gröna, varma omfamning när tårarna bara rinner.

Att havet fyller mig med livslust

Att träden slår ut sina gröna blad varje vår.

Att fåglarna återvänder varje vår.

Att jag får styrka av att gå samman med andra människor och agera och utkräva ansvar från politiker och företag - att göra detta tillsammans. Igen och igen och berätta om det.

Att positiva handlingar i sig är hopp och kan sprida mera hopp till andra.

Att det aldrig har varit så lätt på jorden som nu att sprida positiva handlingar till andra.

Att våra solceller på gården ger ren energi till oss och andra.

Att deltaga och ha en kanal för mina värderingar ökar min livsaptit, min livslust.

Att göra skillnad tillsammans med andra är för mig att ge hoppet vingar.

Kalle Lindeborg, pedagog och konstnär

VETENSKAPEN

”Lyssna på vetenskapen”, säger Greta Thunberg. Då gör jag det. WWF sammanfattar den senaste IPCC-rapporten:

”Den nya syntesrapporten som släpptes i mars 2023 visar att många klimateffekter är värre än vad som förutspåddes i den senaste syntesrapporten från 2014. Klimatet på jorden förändras allt snabbare, havsnivåerna stiger och förekomsten av olika slags extremväder ökar. Men rapporten lyfter också att tekniken och lösningarna för att hejda uppvärmningen redan finns, men det politiska ledarskapet saknas. Den enda möjligheten att begränsa klimatskadorna är att minska utsläppen här och nu – varje tiondels grad uppvärmning vi lyckas undvika gör skillnad.”

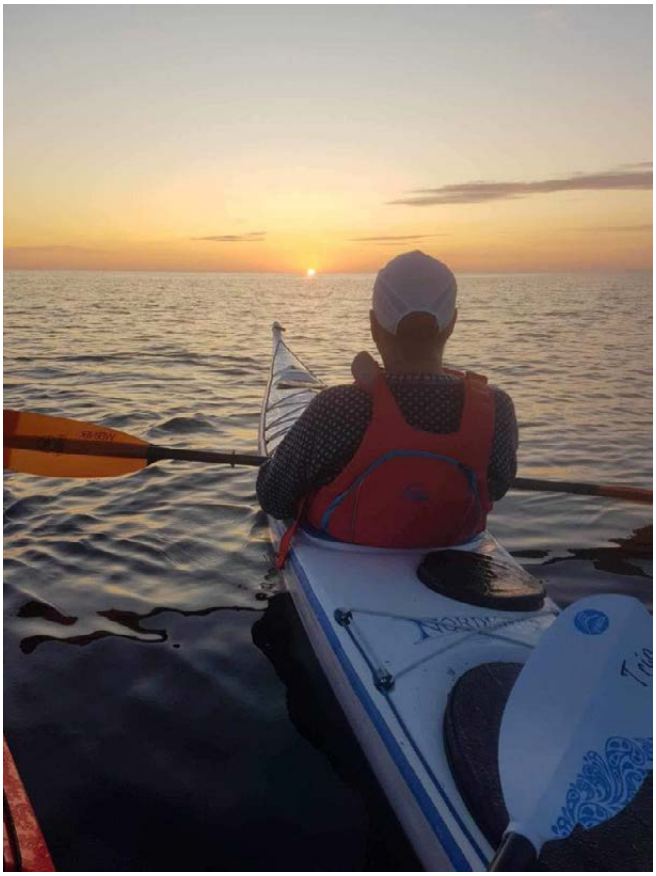

Foto: Anders Sjöberg

DET FINNS ETT HOPP

Jag tänder solcellslampan inne i tältet och tar fram Sustainable Poetrys poesibok från 2021. Det finns forskare (SvD 2023-08-06) som menar att människan har svårt att ta till sig vetenskapliga fakta. Vi behöver mer känslomässiga budskap. Här kommer exempelvis poesin in, ett av många kulturella uttryck, som kan levandegöra det abstrakta, stimulera fantasin, uttrycka komplexa känslor och utmana tankemönster. Jag läser vad Elma i åk. 6 skriver:

Det finns ett hopp

Vi ser hur halva klotet är fattigt och andra rikt,

om vi inte tar tag i detta kommer inget bli sig likt.

Många fattiga bor i tält,

de har inte mat och dör av svält.

Vi tror att det inte finns ett stopp,

men det finns ett hopp.

Elma

Ja, det finns ett hopp. Hoppet är ju det sista som överger människan heter det ju. Människan har alltid varit en utsatt varelse, allt från stenålderns hotfulla rovdjur till nutidens klimatförändringar, men hoppet finns där alltid, annars går det inte att leva. Hoppet är som det fysiska livet. Vi måste ha syre för att kunna andas, vatten och mat för att kroppsmaskineriet ska fungera, men också hopp för att kunna överleva mentalt. Det gäller att söka i det lilla och nära såväl som i det stora och globala.

Jag slår på radion och lyssnar på Sommar i P1 från 10 augusti 2023. Det är retorikern Maria Wolbath Söderberg som pratar om hopp som vi behöver då det är fara på färde och hon säger att hon nästan tappar orken när hon tänker på alla enorma klimatutmaningar som vi står inför. *”Men så tänker jag på människor och platser jag älskar och i sällskap med forskarkollegor som delar den här upplevelsen får jag ny jävlar-anamma-sköljning.”*

MED HJÄRTAT MOT JORDEN

I en trädgård står Anita med fingrarna i jorden och renasr bort ogräs runt morötterna. Hon möter min blick där jag sitter i min kajak och ropar med ett leende: *”Trädgårdsarbete, det är en plats för drömmar – en motvikt till den ytlighet och gränslöshet som i rasande fart är på väg att förgöra förutsättningarna för liv på denna planet. För den som inte känner och älskar sin värld kan inte heller rädda den”.*

(Anita Goldman, DN 2023-06-27)

En bit bort, i en annan livsmiljö präglad av berg och skärgård skördar Anna med stor förnöjsamhet en slags spenat kallad Den gode Henriks målla. Den växer i en bergsskreva gödslad med blåstång och guldvatten. Hon gillar den för mångsidigheten; av bladen får man spenat, blomstjälkarna ”sparris”, outslagna blomknoppar ”broccoli” och av fröna ”quinoa”. Dessutom är den perenn och återkommer år efter år.

Med hjärtat mot jorden kan vi lyssna
till språk vi inte förstår
till budskap inte avsedda för oss
Till intensiva samspel över våra huvuden, under våra fötter
Överläggningar har pågått i årmiljoner
Det mäktiga myceliet minns

Anna Toresdotter

Ja, är det inte här det börjar; i och på den levande matjorden? Det är trots allt ur jorden vi hämtar vår mat till 95 procent.

Här är den – jorden
och här också, här och här
kom och håll, håll här.

Anna Gerge

VALLMO – HOPPETS BLOMMA

Bakom nästa flodkrök, ett rött paradis. Ett fält fullt av blommande vallmoblommor. Från små, små runda frön växer det upp sköra och oändligt vackra blommor. Vad vore bättre, när man ska prata om hopp, att lyfta fram vallmo? Örten är som en livsbejakande dikt. Få blommor är så vackra som vallmo; intensivt röda och skira kronblad i sommarvinden. Vallmo är också hoppets blomma.1918 var Västfronten var helt ödelagd efter första världskriget, allt var i ruiner. Det enda som växte var vallmo som sen blev en hyllning till alla stupade soldater.

Mellan poesin som bor i ditt hjärta och vallmon finns ett kontrakt skrivet av vinden och undertecknat av förgängelsen.

Harry Martinson Ur Förbindelse, Gräsen i Thule

NYA PERSPEKTIV

Jag tycker om att besöka konstutställningar. Måleri väcker känslor, kan ge nya perspektiv, förändra synen på någonting så att man ser det på ett annat sätt. Ofta är fakta och nyheter om klimatförändringarna väldigt vetenskapliga och torra. Att ta del av en konstnärlig gestaltning av ämnet kan vara ett sätt att nå fram till våra känslor och dolda tankar.

Vid stranden sitter en konstnär och försöker fånga flodens förunderliga ljus. Hon berättar att det pågår en konstutställning uppe i byns hembygdsgård. Jag söker mig dit och stannar upp vid Ninni Westermans akvarellmålning ”Hopp i mörka tider”. En liten flicka i röd klänning rusar mot en dunkel framtid med en röd ballong i sin hand. Jag ställer mig frågan: Hur ska det gå för barnen i en analkande framtid med stora utmaningar?

Ninni Westerman, ”Hopp i mörka tider”, akvarell

En annan målning jag fångas av är Anna Toresdotters oljemålning ”Bära eller brista”. Man blir verkligen nyfiken över innehållet i målningen. Går människorna på en lina? Vad bär kvinnan i sin famn? De tycks gå mot ett ljus. Vad står det för? Bredvid målningen på väggen finns en text. Några ungdomar har reflekterat över målningen:

”Jag ser först två människor som bär en orange boll vilket betyder att de går tillsammans, de har samma rättigheter. De går tillsammans för att förbättra vårt klimat, de går tillsammans för att rädda vår planet. De bär bollen tillsammans.”

”De går tillsammans men det är fortfarande en lång väg att vandra. Det finns ett ljus i tavlan uppe till höger. Bollen symboliserar vår planet, de kommer att rädda den tillsammans. Planeten är delvis förstörd, men de kommer att föra den upp till ljuset för att rädda den.”

”Människorna är inte nakna men de lämnade sina skjortor hemma, vilket betyder att vi måste lämna saker som kan stoppa oss för att nå våra mål.”

Anna Toresdotter , Bära eller brista, oljemålning,

FÖRUNDRAN

Fåglar har en förunderlig förmåga att beröra våra känslor. De symboliserar frihet och rörlighet. Många med mig har drömt om att vara ett flygande väsen. De är också så sinnrikt konstruerade och estetiskt sköna. Mina tankar avbryts av ”Zii”. En kungsfiskare ilar förbi den röda kanoten. Den turkosblå ryggen skimrar i solen. ”Zii”, som dess läte beskrivs som, hörs på nytt och där är den. På en gren vid strandkanten sitter den och spanar efter småfisk. När den har fångat födan flyger den till boet i strandbrinken och matar de sju ungarna som sitter i en slags matningskarusell när de ska utfodras.

Jag doppar mina händer i vattnet som bär min kanot. Tänk att detta rinnande och svalkande element kan frysa till hård is på vintern. ”Drick ett glas vatten och du sköljer strupen med hela världen”. Så uttryckte sig Stefan Edman i boken Jordens sång. Han menade att vattenmolekyler som vi dricker idag kan ha skvalpat i magen på ett afrikanskt lejon eller kan ha hängt som silvriga droppar ormbunksskogar flera hundra miljoner år sen. Vattenmolekylen är ett underverk med sin syreatom förenad med två väteatomer. Utan vatten inget liv. Vår kropp består till 60 procent av vatten.

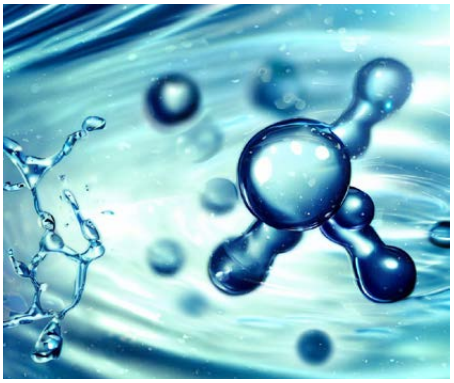

I vinden dansar vi
fria som fågelsång
med fjädrar av mod

1968 färdades det amerikanska rymdskeppet Apollo 8 till månen. Då tog besättningen det här fotot på jordklotet i fjärran från månens horisont. Man kallade fotot "Earthrise" ("Jorduppgång") och det kom senare att utses till århundrades bild. Ett fotografi av en blå, skör planet omgiven av ett svart universum. Då förstod vi på riktigt att jorden är ömtålig och för många blev bilden ett miljöuppvaknande.

FYRA VINDAR AV HOPP

En gädda slår invid strandkanten och jag minns mina fiskeäventyr som barn. Jag är född och uppvuxen mellan två sjöar i Småland. Den ena var min fiskesjö där jag tog mitt livs första gädda. Den andra var en miljöförstörd, illaluktande sjö. En sulfitfabrik hade förorenat ett helt sjösystem. Under min barndom gick det inte att bada i sjön eller äta fisken. Fabriken tvingades till slut att upphöra med sin verksamhet och ganska snabbt tillfrisknade sjön. Nu är den ren och fin med gäddor, abborrar och kräftor. Däremot är den andra sjön, fiskesjön, stämplad som försurad och man bör icke äta av fisken.

De två närbelägna sjöarna är ett exempel på hur snabbt miljön kan förstöras, men också förbättras. En vind av förändring blåser genom tiden. När jag tänker tillbaka på mitt sjuttioåriga liv finns det flera positiva förändringar. På 70-talet pratade man mycket om ozonskiktet som tunnades ut oroväckande snabbt. Globala beslut fattades och bland annat freoner i kylskåp förbjöds och ozonskiktet växte till sig. Även skogsdöden var på tapeten. Skogar dog av sur nederbörd. Svavelhalter i fossila bränslen minskade och reningsanläggningar och kalkningar etablerades med gott resultat. Den tredje stora positiva förändringen var Berlinmurens fall 1989. En mur som byggdes 1961 av kommunistregimen i Östtyskland för att förhindra östtyskar att lämna landet via Västberlin. 2, 7 miljoner människor han fly över till Väst innan muren byggdes.

En sten för hopp – en bit av Berlinmuren just när den har fallit.
En bit från en tid då en ledare vågade vara modig och öppna för framsteg.
En sten som säger oss att saker alltid kan förändras även när vi minst anar det.

Anna Toresdotter

VÄRDET AV VISION

Den meandrande floden för mig vidare på min resa. Bakom en nt flodkrök får jag syn på författaren Elin Wägners röda stuga där hon formulerade viktiga tankar om bland annat jorden, freden och kvinnors rättigheter. Jag stiger in i Elins författarstuga Jag köper en liten magnettavla med texten ”Det är kvinnan och daggmasken som avgör det hela”. Jag bläddrar i hennes bok “Väckarklocka” och läser:

”Vi behöver en vision av en värld med mening i för att önskekraften skall leva upp igen”.

Elin Wägner, Väckarklocka 1941

”Att arbeta med visioner är en viktig del av lärande för hållbar utveckling. Hur framtiden kommer att gestalta sig bortom nästa vägkrök är emellertid svårt att sia om. Men vi kan drömma och fantisera och ta fram kompassen för att ställa in den mot en så hållbar riktning det bara går. Några viktiga frågor att stoppa ner i ryggsäcken innan den långa livsresan begynner:

Vilka förmågor och kunskaper behöver vi utveckla?
Hur kan vi förbereda oss för en okänd framtid med dagens kunskap? (WWF, Skola på hållbar väg)

Vi är nog många som längtar efter en värld med mening i. Var finns ledarna som ska visa vägen? Kanske det är poesin som kan måla upp en inbjudande värld som till exempel i Erik Blombergs dikt Människans hem:

Marken och mullen och mörkret,
varför älskar jag dem?
- Stjärnorna vandra så fjärran.
Jorden är människans hem.

Erik Blomberg

Besläktat med visioner är credot, trosbekännelsen. Jag tror på ... Detta visste de kristna för länge sedan och formulerade sin trosbekännelse Jag tror på Gud Fader allsmäktig ...

Ja, vad tror du på? Ibland är det värdefullt att formulera vilket fundament mitt liv vilar på. Ett sätt är att skriva sitt personliga credo. Jag skrev Mitt jordiska credo för något år sedan. Här följer några strofer:

Jag vet ett ord
som betyder allt
det stavas jord
och finns i tusenfalt

Vår enda jord
2/3 hav och resten land
mellan det yttre och det inre
jag binder ett gyllene band.

Jag tror på en jord
en livskraftig, brun och rik mylla
med en mångfald av arter att hylla.
(sen fortsätter credot i ett antal verser till)

Germund Sellgren

I sovsäckens värme kommer drömmar till mig. Jag ser Sveriges statsminister (oklart vem) hålla ett brandtal på bästa sändningstid i SVT:

Bästa medborgare!
Eftersom vi befinner oss i ett allvarligt, planetärt nödläge vill jag framföra följande:
"Vi har sett en rad innovativa, tekniska åtgärder för att möta klimatkrisen, men denna teknikoptimism räcker inte. Vi måste flytta fokus från tillväxt till social och ekologisk utveckling. För att nå hit måste vi bl a ge naturen juridiska rättigheter, införa kraftiga skadestånd vid miljöförstöring, överge BNP-måttet, avveckla klimatskadliga subventioner, införa personliga utsläppsrätter där alla får ett digitalt ransoneringskort där man kan hushålla med sin individuella CO2-kvot, skydda 30% av skogen, ställa om till ett regenerativt lantbruk ... "(Källa: Greenpeace briefing 2022).

En ringduvas femstaviga morgonsång väcker mig och drömmen klingar av ...

VI SKA SLÅSS!

Nynnar på en Lalehsång då jag paddlar timme efter timme;

"Vi ska ta över världen. Vi ska bli stora! Vi ska bli mäktiga! Vi ska göra jorden hel. Vi ska göra vattnet rent. Vi ska aldrig skada varandra mer. Vi ska slåss. Vi ska slåss mot Goliat!"

Jag tänker på ungdomar som engagerar sig för en bättre värld. Fridays for Future, Greenpeaceungdomar, Aurora (en ungdomsledd grupp som stämmer svenska staten för att de inte behandlar klimatkrisen som en kris) och WWF Sweden Youth WSY. Det sistnämnda är ett ideellt ledarskapsprogram som tränar dagens och morgondagens hållbarhetsledare. Att ge unga en självklar plats i frågor som rör hållbarhet och vår framtid. De utmanar gamla sanningar och utvecklar nya sätt att tänka på.

Chairman of the Joint Chiefs of Staff from Washington D.C, United States (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Amanda_Gorman_2021.jpg), „Amanda Gorman 2021", https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/legalcode

HOPPETS VINGAR

Ibland när tillvarons hundar nafsar mig i benen och jag faller handlöst mot den kalla marken, vänder jag blicken mot den amerikanska poeten Amanda Gorman, som 22 år gammal läste sin långdikt “The Hill We Climb”vid president Bidens installationstal 2021 och tog världen med storm. Hon stod i talarstolen i gul dräkt och röd liten hatt och läste med sådan inlevelse sin dikt med de inledande orden

“ When day comes, we ask ourselves: Where can we find light” (När dagen gryr, frågar vi oss: Var finner vi ljus”).

Hon avslutade med:

“The new dadawn blooms as we free it, for there is always light” (En ny dag gryr, och vi är bidragarna, ty ljuset är ständigt närvarande”).

Talet finns på Youtube. Jag blir styrkt, glad och hoppfull då jag tar del.

ÄNNU FINNS DET HOPP

Kajaken närmar sig vikens lugnvatten och jag vänder mig till dig som läsare: Sätt dig ner, tänd ett ljus och reflektera över vad som ger dig hopp i klimatförändringens tidevarv? Se planeten nedan, vilken sida väljer du? Natur, barns nyfikenhet, aktiva miljöhandlingar, engagerade ungdomar, kultur, klimatinnovationer … För min egen del har jag under min resa stött på energiskapande vindsnurror, jordbruk som lagrar kol och bygger jord, tankar om att stå i förbindelse med landskapet i vördnad och förundran, om kärlek, fåglar, livslust, ungdomarnas klimatengagemang, måleri, ungas poesi och blodröd vallmo … Det finns ett hopp i en föränderlig tid. Vingarna bär! I DN från 27 aug. 2023 skriver kulturchef Björn Wiman:

Illustration: Ingrid Skåre

”Hopp” är inte samma sak som lycka eller inre frid; det är en förpliktelse att söka efter möjligheter och övertygelsen om att detta sökande är meningsfullt. Man kan, som bekant, vara tankens pessimist och viljans optimist.”

Björn Wiman, DN 27 aug. 2023

Jag paddlar vidare och möter nya flodkrökar, okända forsar och utmaningar. Musklerna har vuxit, paddeltekniken förfinats och blicken har ett nytt fokus. Jag döper min kanot till “Hope”.

HOPP – EN FÖRPLIKTELSE ATT SÖKA EFTER MÖJLIGHETER

Ännu finns det hopp
Dimmans täcke över bergen lärde mig att det finns skönhet i det okända
att du ska fortsätta gå även när du inte vet hur.
Fåglarna som slår med vingarna på sin första flygning
lärde mig ha mod, även när du är rädd att ramla.

Emma, åk. 8, Sustainable Poetrys Poesibok från 2022

7 bilder, 7 tankar, 7 hopp

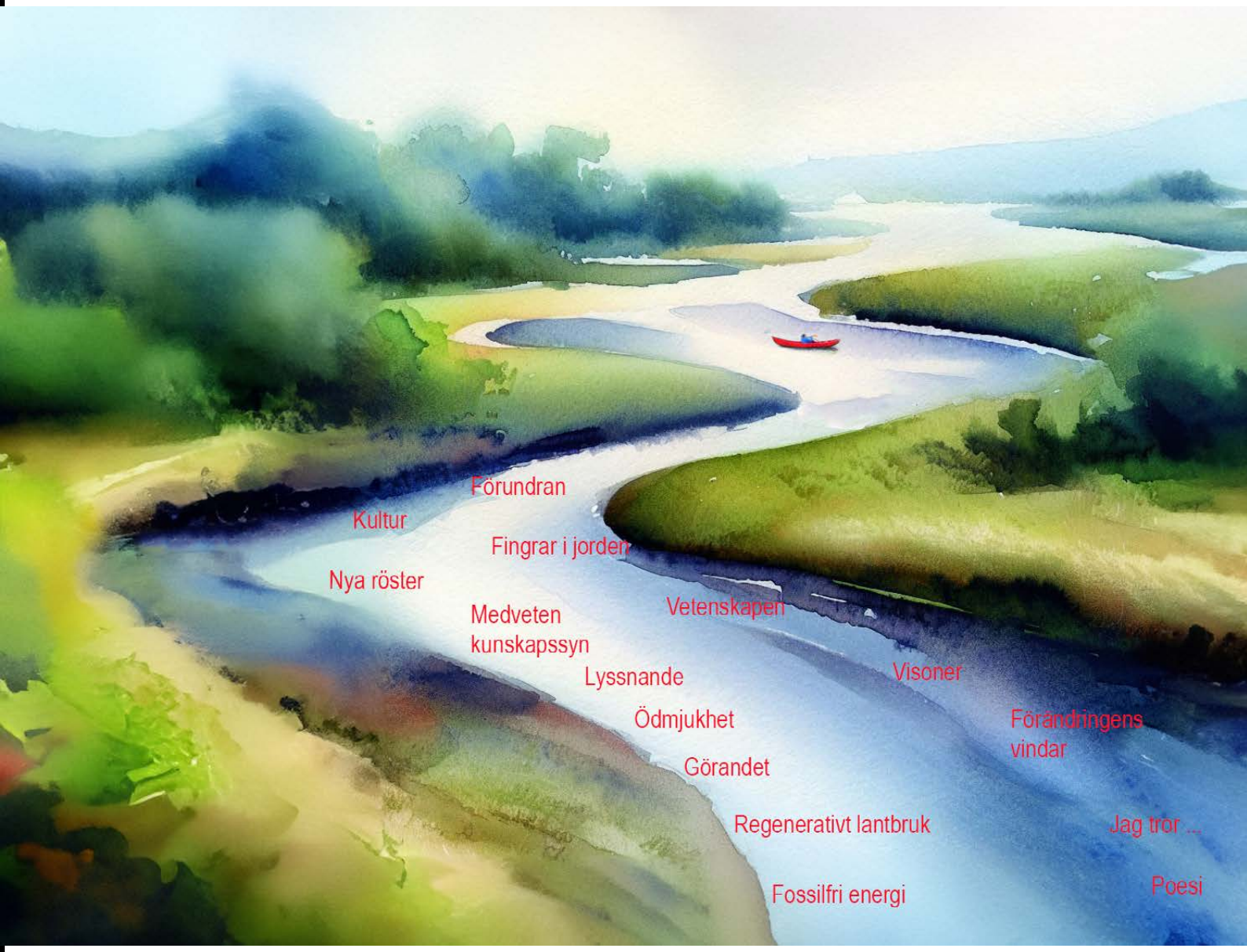

FLODBILDEN

Den meandrande floden ovan är en sammanfattning av hoppets slingrande väg.

7 BILDER, 7 TANKAR, 7 HOPP

Välj en av bilderna. Vad ser du? Vilka hoppfulla tankar får du? Reflektera tillsammans.

Åkersberga oktober 2023

Germund Sellgren

Vissa bilder på följande sidor är skapade med hjälp av AI-teknik i Microsoft Bing: 1,5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 17, 19.